

De dankzegging van David

Ds. M. Golverdingen – Psalm 68:20
(Dankdag)

Zingen: Psalm 136: 25

Lezen: Psalm 68

Zingen: Psalm 68: 5, 9

Zingen: Psalm 65: 6

Zingen: Psalm 48: 6

Gemeente, Psalm 68 is geschreven in oorlogstijd. Het leger van Israël verblijft bij Rabba, de hoofdstad van de Ammonieten. Hanun, de jonge koning van Ammon, heeft Davids gezanten op een bijzonder krenkende wijze vernederd. U kunt dat lezen in 2 Samuël 10. Deze koning heeft niet alleen David beledigd. In David, de theocratische koning, heeft hij de Heere der heerscharen gekrenkt. En daarom is het leger van Israël opgetrokken naar Ammon.

Als dat leger bij Ammon is, blijkt dat Hanun ook beschikt over een tweede troepenmacht. Hij heeft het Syrische leger ingehuurd. Het leger van Israël dreigt nu te worden ingesloten: van voren door de Syriërs, van achteren door de Ammonieten. De toestand is hoogst ernstig. Daar in het buitenland hangt het voortbestaan van Israël een ogenblik als aan een zijden draad. En David, die in de hoofdstad Jeruzalem is achtergebleven, mag nu deze nood op de Heere wentelen. Als een smekeling mag hij verkeren aan de troon der genade om de nood van zijn volk de Heere voor te dragen.

En als David zo, als een onwaardige koning voor een onwaardig volk, aan Gods troon verkeert, komt de Heere over. Dan wordt zijn ziel verruimd. Innerlijke vrede en een sterk geloofsvertrouwen vervullen zijn hart. De Syriërs en de Ammonieten moeten nog verslagen worden. Maar de koning ziet door het geloofsoog, dat de Heere reeds alle vijanden verslagen heeft. Psalm 68, die u is voorgelezen, getuigt er immers van in het tweede en derde vers: *God zal opstaan, Zijn vijanden zullen verstrooid worden en Zijn haters zullen van Zijn aangezicht vlieden. Gij zult hen verdrijven, gelijk rook verdreven wordt.* O, dat geloofsgezicht op de Heere der heerscharen en op Zijn allesoverwinnende kracht, geeft David nu overvloedige stof om de Heere te aanbidden, te erkennen, te loven en te danken. Psalm 68 is dan ook een strijd- en zegelied bij uitnemendheid.

Nu zijn wij niet samengekomen in oorlogsomstandigheden. Wij mogen door Gods onverdiende goedheid in vrede op deze dankdag bij elkaar zijn. De Heere bewaarde ons, in onderscheiding van andere volken, in de achterliggende tijd voor de verschrikkingen van de oorlog. We mochten in vrede en in vrijheid opgaan naar Gods huis van zondag tot zondag. En opnieuw mocht de oogst worden binnengehaald. Daarbij heeft het dagelijks brood niet ontbroken, al is de strijd voor het bestaan allerwegen in ons land voor sommigen zwaarder geworden.

David heeft de hulp des Heeren mogen zien en van Zijn zegeningen mogen getuigen in de achtenzestigste psalm. Welnu, de Heere verlene ons ook die bediening van Zijn Heilige Geest om op deze dankdag in ons hart met Davids danklied te mogen instemmen. Wij

staan daartoe, met Gods onmisbare hulp, nader stil bij de tekst, die u kunt vinden in Psalm 68 vers 20:

Geloofd zij de Heere; dag bij dag overlaadt Hij ons. Die God is onze Zaligheid. Sela.

Deze tekstwoorden bepalen ons bij: De dankzegging van David.

We letten hierbij op drie gedachten:

1. Gods lof: *Geloofd zij de Heere.*
2. Gods zegeningen: *Dag bij dag overlaadt Hij ons.*
3. Gods verlossing: *Die God is onze Zaligheid. Sela.*

1. Gods lof

Psalm 68 geeft ons reden om te veronderstellen dat de ark, het teken van Gods tegenwoordigheid, in de grote nood waarin Israël verkeerde, naar het leger bij Rabba is gebracht. In het directe verband van onze tekst ziet David nu door het geloof de ark des Heeren na de overwinning terugkeren, vanuit het Jordaandal, over het heuvellandschap van Juda, naar Jeruzalem. Hij ziet hoe de priesters die de ark dragen, hun voeten reeds zetten op de berg Sion. En bij het zien van de ark, die in triomf terugkeert nadat God de overwinning geschonken heeft, wordt de dichter heen geleid naar de God des verbonds. Het is die God des verbonds, Die bij Israël uit genade wil wonen. Het is die God des verbonds, Die van Sion af Zijn zegeningen aan onwaardigen verleent. Het is die God des verbonds, Die alle vijanden van Zijn Kerk verslaat.

Van al die zegeningen gaat de dichter nu in aanbidding getuigen. Dan profeteert hij tegelijkertijd over de hemelvaart van de Heere Jezus, die wordt afgeschaduwd door de ark, die vanuit de diepte van het Jordaandal omhoog gedragen wordt naar de top van Sion. Immers, we lezen in het voorgaande vers: *Gij zijt opgevaren in de hoogte, Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd, Gij hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen; ja, ook de wederhorigen om bij U te wonen, o HEERE God!* Als David al die zegeningen aanschouwt die de Heere in Christus aan Zijn volk geeft, wordt zijn mond geopend om God groot te maken. Dan roept hij het uit: *Geloofd zij de Heere!* De Heere wordt door David geloofd.

Gemeente, Hij is ook zo waardig om door ons allen geprezen te worden. Door ons allen! Ja, ook door u! Geloof u dat niet? Lees dan thuis nog eens het laatste vers van de honderdvijftigste psalm: *Alles wat adem heeft, love de HEERE!* (Ps.150:6) Dat komt de Heere toe. Dat komt Hem ook toe op deze dankdag voor gewas en arbeid. Het komt Hem toe om erkend te worden voor alle tijdelijke en geestelijke zegeningen.

Misschien zegt u: 'Ja, tijdelijke zegeningen heb ik mogen ontvangen. Dat zal ik niet ontkennen. Maar ik ben tussen de biddag en de dankdag onbekeerd gebleven. En hoe kan ik dan de Heere erkennen voor Zijn zegeningen op geestelijk gebied?' O, dan geve de Heere u maar geopende ogen. Want heeft Hij u niet, in de maanden die voorbij zijn gegaan, hartelijk en ernstig laten waarschuwen? Heeft Hij u niet dringend en welmenend laten nodigen door Zijn heilig Evangelie? Als Hij had gehandeld naar onze vijandschap en

naar onze zonde en naar onze afkerigheid, dan zou onze plaats in dit bedehuis leeg zijn geweest. Als God deed naar hetgeen wij ons hebben waardig gemaakt, was het geen dankdag meer geworden, gemeente. Dan waren we reeds lang weggezonden in de diepten der rampzaligheid, die we onszelf hebben waardig gemaakt. Maar dat alles heeft de Heere nu niet met ons gedaan. Hij is voortgegaan om Zijn bemoeienis met u te maken. Hij is voortgegaan om mest rond uw levensboom te leggen. U mag vandaag nog verkeren in het heden van de genade. Wat een zegen. O, ziet u nu dat de Heere u ook in dit opzicht met Zijn zegeningen heeft omringd? En waar is nu úw lof? Hoe vaak hebben we niet die eenvoudige vogeltjes boven onze landerijen de Naam van hun Schepper horen grootmaken? En wat doen wij? Waar is ónze lof?

‘Och’, zegt u, ‘ik ben zo in beslag genomen door mijn werk, ik heb zo’n druk gezin, ik heb zo’n druk bedrijf...’ Zeker, het leven is gejaagd in deze moderne tijd. Maar één ding mogen we niet vergeten: het kwaad schuilt niet in onze drukte en het kwaad schuilt niet in de omstandigheden waaronder wij leven. Maar dat kwaad woont vanbinnen in ons hart! We zien de zegeningen des Heeren niet, al omringt Hij ons daarmee. En in plaats dat die goedertierenheden ons tot waarachtige bekering leiden, verharderen we ons hart eronder. Kom, gemeente, waar is úw lof?

Laat dit psalmwoord ons mogen ontdekken aan die allesbeheersende zonde van nature, namelijk dat wij Gods eer niet zoeken. Wij zijn mensen die in onze geestelijke dood altijd maar bezig zijn met één ding, namelijk het zoeken van ónze lof. O, laat dit psalmwoord u daaraan mogen ontdekken. Want met het zoeken van onze éigen lof plegen wij nu juist majesteitsschennis tegenover de Heere. Wij zijn die wederhorigen, die in het vorige vers worden genoemd. En wederhorigen zijn mensen die Gods Woord wel horen, van zondag tot zondag zelfs, maar die dat Woord niet dóen. Zó wederspanning zijn u en ik. Daarom: vraag toch de Heere of Hij uw ogen wil openen voor uw zonde. Haast u toch om uws levens wil, als u de Heere nog niet kent. Het is nog de tijd der genade. Of hoort u niet dat die gezegende, dierbare Christus ook hier van zondag tot zondag telkens opnieuw het u toeroept: *Och, of gij ook bekendet, ook nog in deze uw dag, hetgeen tot uw vrede dient!* (Luk.19:42). Gij ook...! Gij ook...! Hoort u het niet dat Hij zo tot u komt en dat Hij zulke bemoeienissen met u maakt? Gemeente, waar is onze lof?

Geloofd zij de Heere. David prijst Hem. Het prijzen van de Naam des Heeren is één van de zegeningen die de verhoogde Christus uit de hemel uitgiet in het hart van Zijn volk. Dat doet Hij door hun harten eerst te verbrijzelen. Hij is het Die het hart van de uitverkorenen eerst verbreekt. Want alleen in de weg van die verbreking leren we de Heere erkennen. Want God loven, dat doen u en ik nooit, tenzij onze afgoden in stukken geslagen worden. God loven, daar denken u en ik niet aan, tenzij de Heere zo goed is om al ons bouwen en vertrouwen op onze eigen werken en op onze vroomheid uit onze handen te nemen, zodat we met lege handen voor God komen te staan. Dan gaan we Zijn genade begeren om die te mogen ontvangen. Want als de Heere ons met lege handen voor Hem stelt en we Hem nodig krijgen, houden we als schuldige zondaren ook niets anders over dan Hem alleen. Hij is het, Die Zich aan zulke mensen, in Christus, openbaart als een gaarne vergevend God, en van grote goedertierenheid, allen die Hem aanroepen! (Ps.86:5)

Geloofd zij de Heere. Denk nu niet, gemeente, dat Gods kinderen alle dagen Hem prijzen. Denk niet dat zij dat altijd kunnen. O nee, zij beantwoorden zo dikwijls niet aan de gunstbewijzen waarmee de Heere hen wil omringen. Dat leren ze nu meer en meer zien door ontdekkende genade. Daarover geeft de Geest van Christus zo'n smart in hun hart. Daarom lezen we in deze lofverheffing tegelijkertijd iets van het smeekgebed. David mag de Heere erkennen en tegelijkertijd is er een smeekbede in de lofverheffing verborgen om van 's Heeren wege nu maar in die Gode welbehaaglijke gestalte bij de voortduur gesteld te worden.

De dichter zegt immers: *Geloofd zij de Heere.* Hij zegt daarmee als het ware ook: 'Och, Heere, geef genadig dat ik altijd tot Uw eer mag spreken. Geef mij genadig dat ik altijd Uw Naam mag prijzen.' *Geloofd zij de Heere.* David wekt hier, door de bediening van de Heilige Geest, zijn eigen ziel als het ware op om God te loven. Hoe betaamt het nu op de dankdag ook allen die Hem leerden vrezen, om met deze dichter in te stemmen: 'Ja, geloofd zij de Heere!'

Komt, u allen die geen vreemdelingen van genade zijn, kijk nu eens terug. Dan gaat het niet alleen om de periode die ons scheidt van de biddag in de eerste maanden van dit jaar. Kijk eens terug naar het leven dat achter u ligt. Heeft de Heere u niet levend gemaakt? Was u geen man, was u geen vrouw, die uit uzelf nooit naar God vroeg? En heeft God niet naar u omgezien? Heeft Hij u niet geestelijk levend gemaakt toen u dood was in de zonden en de misdaden? Heeft Hij uw ogen niet geopend voor uw verlorenheid? Heeft Hij u niet bezet met een hartelijke droefheid naar God? Heeft Hij Zijn liefde niet uitgestort in uw hart, zodat er grote wederliefde tot de Heere in uw ziel ervaren werd? Heeft Hij u ook niet, in het achterliggende seizoen, dagelijks onderhouden met het brood van het u bescheiden deel? Hoe dikwijls heeft nu het loflied in uw en mijn leven ontbroken in de achterliggende maanden? Hoe vaak?

Er kunnen zoveel tegenslagen zijn, die ook een man of vrouw met genade volkomen in beslag nemen en bezighouden. Ook Gods kinderen kunnen door de tegenheden van het leven in opstand komen tegen Zijn beleid. O, als ze de Heere uit het oog verliezen, kunnen ze zelfs met een murmurereend hart over de wereld gaan.

Wat snoeren de zonden toch vaak de mond van Gods Kerk. Als de zónde weer heerser dreigt te worden in ons leven, verdwijnt de lofverheffing. Het is net alsof onze tong vastzit. Ja, dan heffen we in de kerk nog wel een lofpsalm aan, maar we kunnen ons hart er niet in mee krijgen. Dát is de zaak. Dan is ons hart er niet bij om de Heere eer te brengen. Als de wéreld ons bekoort, na ontvangen genade, is er zelfs niet meer de minste lust om de Heere groot te maken. Dan verachtert de ziel in de genade. Als we dan ons leven in gaan richten naar het schema, naar het patroon van deze wereld, wijkt alle vreugde in de Heere in ons weg.

Maar het kan ook zijn dat de dúivel Gods kinderen zo benauwd maakt. Hij spant dagelijks al zijn krachten in om Gods arme en ellendige volk maar van de Heere af te trekken. Hij wil de Koning treffen in Zijn onderdanen. Denk erom, gemeente, dat de satan een boze geest is, die in het bijzonder probeert beslag te leggen op de geest van Gods kinderen. Hij probeert hun gedachteleven te beïnvloeden en ze te vervullen met lage gedachten van de Heere. De vorst der duisternis zingt nooit! Die verleider heeft een gruwel van alle psalmgezing. Zijn streven is erop gericht het loflied in het leven van Gods volk te laten

verstommen door het in de benauwdheid te brengen. Hij probeert dat loflied van Gods kinderen te voorkómen door zijn aanvallen en beproevingen. Zo kunnen er vele redenen zijn, waarom het loflied in het leven van Gods kind tot zwijgen is gebracht.

Nu zegt de dichter hier: *Geloofd zij de Heere*. Kom, laten we ons hart eens onderzoeken. Bepaalt de lofverheffing van David u en mij bij onze zonde van afwijking en ongeloof en afkerigheid? Let dan toch op, volk des Heeren, wat God gedaan heeft. Uw ontrouw in het achterliggende seizoen heeft Zijn trouw niet tenietgedaan! Hij is het, Die een arm en ellendig volk blijft ontdekken en naar Zich toe blijft trekken, door de Geest van Christus. Dan ervaart u op de dankdag uw krachteloosheid en uw machteloosheid om de Heere te erkennen voor alles wat Hij u geschonken heeft.

O, is dat uw ervaring op deze dankdag? Moet u zeggen: 'Ik ben wel naar Gods huis gekomen met de overtuiging in mijn hart dat de Heere die erkenning waardig is, maar ik kan mij maar niet op het plekje krijgen waar de lofverheffing geboren wordt.' Laten dan uw zwakheid, uw krachteloosheid en uw afwijkingen, u op deze dankdag aan de troon der genade brengen, aan de voeten van de verhoogde Christus. Die verhoogde Christus is altijd aan de rechterhand van de Vader, om een volk dat niet bidden en niet danken kan, telkens opnieuw op de school der genade en der gebeden te nemen en hen te leren bidden en te leren danken.

Vanuit die plaats der hoogste eer en heerlijkheid aan 's Vaders rechterhand, gaat Hij voor om Zijn genadegaven die Hij verworven heeft, uit te delen aan een volk dat moet belijden, ook na ontvangen genade, in zichzelf nog zoveel wederhorigheid te vinden. Hij gaat door met de bediening van Zijn genade. Omdat Hij voortgaat aan Zijn volk te gedenken, wil Hij de harten van de Zijnen verlevendigen en ook u brengen tot de ware erkenning van Zijn heilige Naam. En dan wortelt het ware dankgebed op de dankdag altijd in de persoonlijke verootmoediging voor Hem.

Misschien zegt u wel: 'Ik heb vandaag niets anders over dan het gebedje: O God, wees mij zondaar genadig.' Hebt u geen ander gebed over? Och, zie dan toch eens wat God doet! Als u geen ander gebed hebt overgehouden dan dit gebed, looft u de Heere immers! Dan belijdt u immers in dat smeekgebed dat de Heere in Christus Jezus een genadig God is! Dan erkent u immers, al smekend, terwijl u uzelf aanklaagt als een zondaar, dat de Heere weet te verlossen, dat Hij verlost heeft en nog verlossen zal! O, als u dat gebed mag overhouden: 'Wees mij, de zondaar genadig', krijgt u ook een verscherpt oog om al de zegeningen, groot en klein, te zien, die de Heere ons totaal onverdiend gelaten heeft. Dan roept u ook met David uit: *Geloofd zij de Heere; dag bij dag overlaadt Hij ons*. En dat brengt ons bij de tweede gedachte:

2. Gods zegeningen

Hij overlaadt ons. Het eigenlijke woord, de eigenlijke betekenis van het hier gebruikte woord is: laden, opstapelen. Eigenlijk mogen we heel letterlijk lezen: Hij stapelt voor ons op. Elke dag opnieuw overlaadt Hij ons. Elke dag stapelt Hij Zijn zegeningen voor ons op. Hij draagt en verdraagt ons niet alleen, maar Hij omringt ons van alle zijden met Zijn goedertierenheden. Vandaar dat de Statenvertalers het woord 'overladen' hebben gekozen.

Hij overlaadt ons alle dagen. Misschien is er hier wel iemand in de kerk met een protesterend hart, die zegt: 'Is dat nu een tekst voor de dankdag? Is dat nu een tekst voor een tijd waarin zoveel zorgen en problemen zijn? Is dat nu een tekst voor een tijd van tegenslagen, die anderen misschien wel niet, maar mijn bedrijfstak en mij persoonlijk zo diep getroffen hebben?'

Het is waar, gemeente, er zijn er onder ons wellicht die met een aanzienlijk lager inkomen genoeg moesten nemen. Maar als u daarbij behoort, zou u zich dan vandaag niet door het Woord des Heeren laten gezeggen? Zie nu eens niet waarop zoveel mensen zien, namelijk op hetgeen zij hebben moeten inleveren en misschien nog moeten inleveren. Zie toch eens op hetgeen de Heere, ondanks het feit dat u veel moest inleveren, nog voor u opstapelde. Zie dan eens op de zegeningen waarmee Hij u bleef omringen.

Niemand van ons behoefde immers droog brood te eten? Er is hier niemand die zichzelf en zijn kinderen in totaal versleten kleding kleden moest. Er is hier niemand die in een totaal vervallen huis moest wonen. Zelfs als de gesel van de werkloosheid ons trof, was er nog een mogelijkheid om te eten en om te drinken.

Jonge mensen, begin eens een gesprek met oude mensen. Dat kan bijzonder verhelderend zijn om de zegeningen van vandaag in het juiste licht te plaatsen. Vraag onze bejaarden eens hoe de mensen vroeger oud werden. Laten zij je eens vertellen met welke smalle beurs de mensen toen de ouderdom tegemoet gingen, soms levend van de rente van een klein kapitaaltje, zodat elk dubbeltje in de ouderdom moest worden omgekeerd om in leven te kunnen blijven. De bejaarden onder ons lijden vandaag geen armoede.

Voeg daar nu eens bij de kennelijke zegeningen van het achterliggende seizoen; die zijn u toch niet ontgaan? Heeft de Heere ook dit jaar in land- en tuinbouw niet getoond dat Hij regeert en dat Hij zegent? Misschien zei u wel bij het begin van het seizoen: 'Wat moet er toch van terechtkomen?' En heeft de Heere niet uw vrees beschaamd? Heeft Hij niet ongedacht en onverdiend de arbeid met Zijn zegen bekroond? Zijn de opbrengsten niet redelijk tot goed geweest? O gemeente, betaamt het ons dan niet vandaag om te zeggen: 'Dag aan dag overlaadt Hij ons, stapelt Hij de gunstbewijzen voor ons op?'

Jongens en meisjes, het is vandaag ook dankdag voor jullie. Hebben jullie het gezien vandaag, dat de Heere ook jullie met gunstbewijzen omringt? Heb je al gezien dat de Heere Zijn zegeningen in jouw jonge leven voor je opstapelt? Want er zijn tussen de biddag en de dankdag ook kinderen geweest, die moesten sterven. Voor hen zal het geen dankdag meer worden... En jullie zijn er allemaal nog. De Heere heeft jullie leven nog gespaard.

Denk er ook eens aan dat je thuis elke dag genoeg kunt eten. Je moppert toch niet als je moeder eens eten op tafel zet wat je minder graag lust? Denk erom, jongens en meisjes, er zijn veel landen in de wereld waar kinderen niet eens weten wat broodbeleg is. Dat woord kennen ze niet eens. Daar zij ze al blij als ze al droog brood eten. En denk er ook eens aan dat je naar school mocht gaan en dat je naar de kerk mocht gaan. Dat is ook niet iedereen gegeven...

Denk vooral eens aan die allergrootste bemoeienis van de Heere, dat Hij tegen jullie, ook in de achterliggende maanden, liet zeggen: *Mijn zoon, geef Mij uw hart.* (Spr.23:26) Heb

je dat gehoord? De Heere zei tegen jou: ‘Geef Mij je hart; geef het toch niet aan de wereld, geef het toch niet aan de zonde, geef het toch niet over aan de uitspattingen die het moderne levenspatroon kenmerken, maar geef het aan Mij!’ Heb je Zijn stem niet gehoord? Heb je Zijn bemoeienissen niet voor je op zien stapelen? ‘Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij je hart!’ O, de Heere roept je tot bekering. Wat is dat onverdiend! Wat is dat groot en wat is dat rijk. Dat is de allergrootste zegen!

Maar misschien is hier wel een jongen of meisje die zegt: ‘Ja, ik weet wel dat God zegt: ‘Geef Mij je hart’, maar ik kán het niet geven!’ Och, jonge mensen, als je gevoelt dat jij je hart niet kunt geven, weet dan dat God het wil nemen. En als Hij het néémt, dan mag jij het géven, hoor! Dat is het wonder van Gods genade! En daarom heeft de Heere de kinderen en de jonge mensen ook met zegeningen omringd in het seizoen dat achter ons ligt. Heeft Hij niet geroepen: ‘Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij uw hart’? En daarom mogen en moeten vandaag ook de kinderen en de jonge mensen instemmen met de tekst: *Dag bij dag overlaadt Hij ons.*

In vrede en in vrijheid mochten we verkeren onder het Woord Gods. Let niet alleen op die grote bemoeienis van God dat Hij je door Zijn getuigenis tot bekering roept. Let ook op het eten en drinken dat je ontving. Let er ook op, dat er onder jullie zijn die werk hebben mogen vinden in een tijd waarin dat niet overal zo eenvoudig is. Er zijn er wellicht onder jullie die verkering hebben gekregen. Heb je dat ook in het gebed van de Heere begeerd? Of hebben we tegenwoordig God niet meer nodig om verkering te krijgen? Wat is dat arm. O, vraag er de Heere toch om, of Hij je weg wil leiden. Want ook op de weg naar het huwelijk en de weg van het huwelijk worden zoveel zegeningen Gods ontvangen. Wat doen we de Heere groot verdriet als we Hem op de weg naar het huwelijk niet nodig hebben en steeds onze eigen gang gaan.

Gemeente, de Heere heeft werkelijk voor ons allen – of u het ziet of niet ziet, of u het ervaart of niet ervaart – Zijn gunstbewijzen opgestapeld. Elke dag die achter ons ligt, liep werkelijk over van Zijn goedertierenheden. Heeft Hij de arbeid van onze handen niet willen zegenen? Wat zou ons zwoegen en ons studeren, wat zou ons overleggen en ons redeneren, wat zou ons mechaniseren in het bedrijfsleven en in de agrarische sector voor vrucht afwerpen, als de Heere er niet zegenend in meekwam? Wat zou het voor vrucht hebben gegeven als Hij Zijn zegen aan ons werk had onthouden? Dan was het allemaal bij de handen afgebroken. Dan was de oogst anders verlopen dan hij nu verlopen is. Dan waren de cijfers van ons bedrijf anders uitgevallen dan ze nu luiden. Dan zou onze studie tot andere resultaten hebben geleid dan die we nu hebben mogen boeken.

Merken we in dit verband ook op wat David over zichzelf zegt in de tekst die we overdenken? Niets! Hij heeft het helemaal niet over zichzelf! Hij zegt: *Dag bij dag overlaadt Hij ons.* David schrijft zichzelf, zijn aanvoeders en zijn troepen niets toe. De Heere krijgt al de eer. Als hij door het geloof de overwinning ziet die de Heere Zijn volk bereiden zal bij Rabba, valt David er volkomen buiten. De zegeningen van de dag der overwinning verbindt hij met alle zegeningen die de Heere elke dag bereidt. Hoor toch wat hij zegt: *Dag bij dag overlaadt Hij ons.* Er is niets van David bij; gisteren niet en vandaag niet en morgen niet. De dichter mag zien wie hij voor God geweest is: een overtreder, een onwaardige, een rechteloze... Maar hij mag ook zien Wie God voor hem

wil zijn, ondanks zijn zonden en afmakingen. Daarom mag hij in God eindigen: *Dag bij dag overlaadt Hij ons.*

Gemeente, van nature missen we die ootmoedige gestalte, waarbij de Heere de eer krijgt. Och, dan kunnen nette, meelevende, kerkelijke mensen op de dankdag nog zo eindigen in de gaven, nog zo eindigen in zichzelf en niet in de Gever. Dan roemen we op een bedekte wijze, maar toch heel duidelijk, onszelf. We prijzen ons economisch inzicht, onze harde inzet tot werken, onze vakkennis en noem maar op. En hoe komt dat? Dat komt omdat Nebukadnézar nog niet dood is! Wij zijn mensen die met deze koning van Babel zo graag op het platte dak wandelen van het huis dat wij gebouwd hebben. Dan zeggen we met Nebukadnézar: *Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb tot een huis des koninkrijks, door de sterkte mijner macht en ter ere van mijn heerlijkheid!* (Dan.4:30).

Wat zou het een rijke dankdagzegen zijn, gemeente, als wij onszelf eens werkelijk in deze Nebukadnézar mochten herkennen. Wat zouden we dan met een walg van onszelf bezet worden, omdat onze hoogmoed – al of niet keurig verpakt – in de beleving van ons hart dan blinkende zonde wordt voor God. Dan gaan we ons voor de Heere vernederen. Dan wordt het zo groot, dat God ons desondanks voortdurend gedragen en gezegend heeft. Dan gaan we belijden:

Hij handelt nooit met ons naar onze zonden,
Hoe zwaar, hoe lang wij ook Zijn wetten schonden.
Hij straft ons, maar nar onze zonden niet.

‘Ja’, zegt u, ‘maar de tegenslagen dan van het achterliggende seizoen? En de beproevingen dan? Hoeveel kruisen in het huwelijksleven en de gezinsopvoeding verbergen zich niet achter sommige voordeuren? En de lichamelijke zwakheid dan die mij of een ander voor altijd buiten het arbeidsproces plaatst en met zo’n innerlijke worsteling bezet?’ Wel, de psalmist geeft u en mij het antwoord. De Heere straft ons, maar Hij handelt nooit met ons naar hetgeen wij ons werkelijk waardig hebben gemaakt. O, hoe anders gaan we dan de tijdelijke zegeningen waarderen! Dan wordt het waar wat we nu samen zingen uit Psalm 65 vers 6:

Gij geeft, dat d’ uitgang van de morgen
En van de avond juicht;
En dat men U, voor al Uw zorgen,
Ootmoedig dank betuigt.
Het land bezoekt Gij met Uw zegen,
En, door U droog gemaakt,
Verrijkt Gij ’t groot’lijks weer met regen,
Die tot de wortel raakt.

De Heere laat Zijn zon nog opgaan over bozen en goeden. Hij regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Alle mensen delen nog in de gaven van Zijn algemene genade. Die algemene genade Gods kan en mag echter nooit geheel losgemaakt worden van de

Heere Jezus Christus. De Heere houdt de gehele samenleving immers tot op de dag van vandaag in stand, om er Zijn Kerk uit te vergaderen, die Hij verkoren heeft ten eeuwigen leven. Gods kinderen evenwel ontvangen de tijdelijke zegeningen niet krachtens Gods algemene genade, maar ze ontvangen ze uit het eeuwige verbond der genade. Want de Heere Jezus heeft Zijn volk gekocht met Zijn dierbaar bloed, naar ziel en naar lichaam. Als u geen vreemdeling bent van genade, als u in waarheid zoekende naar God bent gemaakt, als het u in uw leven te doen geworden is om de Heere, en de Heere alleen, zie dan eens op het dagelijks brood dat u te eten krijgt. O, volk des Heeren, Christus heeft voor u op deze aarde gehongerd, opdat u op deze aarde zou mogen eten en drinken. En die gezegende Borg heeft voor u gedorst, opdat u zou ervaren dat uw brood en uw water elke dag gewis is. Die dierbare Zaligmaker heeft voor de Zijnen naakt aan het kruis van Golgotha gehangen, opdat zij op deze aarde gekleed zouden gaan. Die verhoogde Christus overlaadt de Zijnen met Zijn gunstbewijzen voor het eeuwige en voor het tijdelijke leven.

Kom, laat een ieder zijn hart eens onderzoeken of u naast de tijdelijke zegeningen de achterliggende periode ook geestelijke zegeningen mocht ontvangen. Onderzoek uw eigen hart eens of u die onuitsprekelijke gave van Zijn onweerstaanbare genade ontvangen mocht. Onderzoek uw hart eens of u het leven in de tere vreze des Heeren hebt mogen beoefenen. Onderzoek uw hart eens of u in de tijd die sinds de biddag verstreek oefeningen des geloofs hebt gekend, zodat u voor het eerst of opnieuw uw toevlucht mocht nemen tot die dierbare Borg.

Hoe is ons verborgen leven? Is er een dagelijkse omgang met de Heere, gemeente? Of was het vluchten tot Hem er slechts een enkele keer, omdat wij zo ver zijn afgeweken? Kom, onderzoek uw hart eens of u in de maanden die voorbijgingen sinds het voorjaar, een bevestiging hebt mogen ontvangen van uw kindschap. Als God ons gaat bekeren en we de Heere leren kennen, dan komt er ook een verlangen om bevestigd te mogen worden ten aanzien van ons aandeel in Christus en Zijn gerechtigheid. Onderzoek nu uw hart of u die bevestiging ook ontvangen hebt. O, al hebt u maar het allerkleinste van de Heere mogen ontvangen ten aanzien van het eeuwige leven, dan kan het niet anders of u hebt toch reeds met David ingestemd: *Dag bij dag overlaadt Hij ons.*

Misschien zijn er velen onder ons die op de gestelde vragen ontkennend moeten antwoorden. Ze moeten zeggen: 'Ja, aan tijdelijke zegeningen heeft het me niet ontbroken, maar ik mis dat nieuwe leven nog.' Als dat uw antwoord is, zou u Hem dan niet beginnen te zoeken in de weg van het smeekgebed? Niemand is te schuldig, niemand is te hard, niemand is te onverschillig, niemand is te koud, niemand is te vijandig, niemand is te weerspannig om die genade te ontvangen!

Wellicht zegt u: 'Ik ben zo'n afkerig mens, ik ben zo'n weerspannige jongen, zo'n dwars meisje. Ik ben al zoveel jaren moedwillig tegen God ingegaan. Ik heb al zoveel jaren mijn vuist tegen de Heere opgestoken vanuit de vijandschap van mijn hart. Zou God naar zo iemand nog om willen zien?' 'Och', zegt een ander, 'ik weet wel dat het Woord de waarheid is, maar ik wil niet buigen. Ik heb al zolang de nodiging van het Evangelie in ongeloof verworpen. Zou Hij nog met zo één bemoeienis willen maken?'

Geliefden, het is genade als een zondaar zalig wordt. Juist omdat het zuivere ontferming is, kunnen verharde, onwillige, koude en vergrijsde zondaren Zijn genade nog ontvangen.

Hij giet die uit in zondaarsharten. Daarom juist mogen we het u met alle vrijmoedigheid toeroepen: *Zoekt de HEERE, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is.* (Jes.55:6) Geen mensenkind, maar Christus Zelf, die dierbare Koning van de Kerk, laat het alle zondaren die het Woord horen, verkondigen dat Hij nog te vinden is. Is dat geen wonder? Vraag dan de Heere om oprechte bekering, wanneer u tussen de bid- en de dankdag onbekeerd gebleven bent. Hij is nog te vinden voor een zondaar zoals u. O, zoek Hem terwijl Hij u laat nodigen. Want dag bij dag wil de Heere nog genade tegenover schuld stellen. Dat is het wonder van zalig worden.

Dat ziet David. En dat mogen al Gods kinderen bij ogenblikken met David zien en geloven. Dan stemmen ze ook met het slot van de tekst in: *Die God is onze Zaligheid. Sela.* Dat brengt ons bij de laatste gedachte:

3. Gods verlossing

De Syriërs en de Ammonieten, die Israël bedreigen, zullen worden verslagen. David heeft de ark reeds zien terugkeren. De Heere zal Israël heil bereiden. Hij zal Zijn volk redden uit de nood. Maar de dichter beleeft zijn hoogste geluk niet in de toezegging dat zijn vijanden verpletterd zullen worden. De dichter beleeft zijn hoogste geluk ook niet in het feit dat zijn koninkrijk bevestigd zal worden als de vijanden zullen verslagen zijn. Nee, het gaat de dichter om de Heere Zelf: *Die God is onze Zaligheid.* Daar gaat het David om. Hij moet de Heere bezitten.

Het gaat hem precies eender als een aanstaande bruid, die een pakje van haar bruidegom ontvangt over de post. Als ze dat pakketje opengemaakt heeft, heeft ze niet genoeg aan het geschenk. Het cadeautje roept gedachten op aan de bruidegom zelf. Dan ziet ze verlangend uit naar de persoon die aan haar denkt. Ze ziet uit naar de bruidegom zelf. Zo is het ook met David. Het gaat hem om de Heere!

Zo is het ook in het leven van de Kerk. Het wordt ons om God te doen, om Hem alleen, Die in Christus een zondaar volkomen gelukkig kan maken. En daarom mag David getuigen: *Die God is onze Zaligheid.*

‘Zaligheid’ is een woord dat spreekt over volheid. De dichter zegt: ‘In die God ligt nu al mijn volheid. Die God is nu mijn alles. Heere, als ik U mis, dan mis ik alles. En als ik U bezitten mag, dan bezit Ik alles. Alles voor de tijd en alles voor de eeuwigheid.’ Wie nu iets van de Heere mag leren kennen, wie iets van Zijn goedertierenheid mag leren smaken en wie iets van Zijn liefde mag ervaren, die stemt op dat ogenblik ook met David in: *Die God is onze Zaligheid.*

Als de Heere een zondaar zaligmakend gaat bearbeiten, dan wordt hij van één ding eerst overtuigd. Hij gaat eerst geloven dat die God de Zaligheid is, een God van volkomen zaligheid. Maar... we durven het woordje ‘ons’ niet op onze lippen te nemen. We durven het woordje ‘onze’ er nog niet bij te zeggen. O, dat volk dat door de Heere bearbeid wordt tot zaligheid, krijgt zo’n innige betrekking op Hem. In de droefheid naar God, gemeente, ligt reeds zo’n tere betrekking op de Heere, Die we niet kennen en toch niet missen kunnen. Daarom achten zulke mensen Gods kinderen zo gelukkig. Zij kunnen immers zeggen: *Die God is onze Zaligheid.* En daar kunnen die armen van geest niet bij. Dat durven zij niet te zeggen, want zij missen alles. Ze staan overal buiten, voor de waarneming van hun hart. Ze missen die God van volkomen zaligheid. Juist dat vervult

hen met een hunkering naar de Heere, Die hen naar recht voorbij kan gaan. Dat beseffen ze goed. En nochtans is er dat hunkeren naar de Heere, Die ze moeten missen en niet missen kunnen. Wat geeft dat een biddend bedelen: 'Och, Heere, zou U naar mij nog willen omzien? Zou U mij nog genade willen bewijzen? Zou U mij nog zo gelukkig willen maken als Uw volk? U bent mij wel niets verplicht, maar, Heere, U zult er toch de eer van ontvangen? Och, wil nog naar mij omzien, wil mij toch tot U trekken. Leer mij dat ook zeggen: *Die God is onze Zaligheid.*'

Zo wordt er wat afgeworsteld in het verborgene. In die tijd maakt een man die worstelingen niet aan zijn vrouw bekend en een vrouw spreekt er meestal niet over tegen haar man. Maar de nood van het hart drijft ons uit, telkens weer, om in de binnenkamer God te zoeken, om Hem als een God van volkomen zaligheid te mogen leren kennen.

Zijn er hier nog mensen, die zo gelegerd zijn? Zij zeggen: 'Ja, dat geloof ik, dat God een God van volkomen zaligheid is. Maar als ik nu dat woordje 'ons' er eens bij zou mogen zeggen! Die vrijmoedigheid ontbreekt mij zo...' Als u daar gelegerd bent, houd dan maar aan, grijp dan maar moed. Want de Heere Jezus Christus zal Zich op Zijn tijd door het evangeliewoord aan u openbaren, zoals Hij Zich nooit openbaart aan de wereld. Hij zal Zich op Zijn tijd aan u bekendmaken als de Weg voor u tot het hart Gods.

Wat is dat onzegbaar groot, als de Heere overkomt in Zijn Evangelie, in het Woord der belofte, en ons begint heen te wijzen naar die dierbare Borg en Zaligmaker! Wat wordt het wonder dan groot, dat Hij Zijn Zoon gezonden heeft, uit eeuwige liefde tot verloren adamskinderen, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

Als God Zich in Christus gaat verklaren aan het hart als een God van volkomen zaligheid, mag onze ziel in grote vreugde opspringen. Dan wordt voor de eerste keer dat woordje 'ons' op de lippen genomen. Want als de Heilige Geest onze ziel voor Christus inneemt, worden we onweerstaanbaar tot Hem getrokken. Dan komt er ook een hartelijke overgave aan de Heere. Dan vlamt het geloof op, dat eigenen mag. Dan breekt het moment aan dat we met David mogen getuigen: *Die God is onze Zaligheid.*

Onze Zaligheid. Als God Zich verklaart in Zijn ontferming in Christus aan het hart, is vol in elke stand van de genade vol. De Heere zet arme zondaren in de zaligheid. Zij staan er buiten. Zij kunnen zichzelf er niet in zetten. Zij zijn helemaal niet jaloers op mensen die menen dat zij het zelf wél kunnen. De oprechten worden door God Zelf in de zaligheid gezet. Hoe wordt dan de heerlijke gemeenschap met God in Christus ervaren. Wat is dat groot! Zo beginnen ze de Heere, met David, te prijzen.

Kom, volk des Heeren, herinner u hoe de Heere u trok en hoe Hij de gerechtigheid van de Heere Jezus op u legde. Het was u in dat ogenblik alsof u nooit zonde had gedaan of gedacht. Was er niet een vlak veld tussen uw ziel en de Heere, zoals u van tevoren nooit eerder had gezien? Door het geloof mocht u toen 'mijn' zeggen. Door het geloof mocht u toen 'ons' zeggen met de Kerk van alle eeuwen.

O, als het u niet te doen is om een keertje 'ons' en een keertje 'mijn' te mogen zeggen, kijk dan toch alstublieft de zaak nog eens na. Het ware geloof is het er altijd om te doen om 'mijn' te mogen zeggen, om in te mogen stemmen met David: *Die God is onze Zaligheid.* Zolang die gezegende toe-eigening ontbreekt, is er geen werkelijke rust.

Het oprechte geloof, dat 'mijn' begeert te zeggen en op Gods tijd ook zeggen mag, wordt dikwijls aangevochten. Het zaligmakend geloof is een bestreden bezit. Maar God staat in voor Zijn eigen werk. Hij wil dat bestreden geloof bevestigen. Als zulke oprechten van hart voor de eerste keer het woord 'ons' en het woord 'mijn' hebben mogen zeggen, vragen ze zich soms een dag of een week later af: 'Hoe is het mogelijk dat ik dat heb gedaan, dat ik dat heb gedurfd!' Dat brengt hen opnieuw in de strijd. Dat brengt hen op de knieën met de bede of ze het nóg eens mogen zeggen.

De Heere zal Zijn éigen werk bevestigen. Dat hoeft u niet te doen. Dat doet God Zelf! Hij komt voor Zijn éigen werk op. De tekst die we overdenken, besluit immers met het woordje 'sela'. Dit woordje, dat ruim zeventig maal in de psalmen voorkomt, kan verschillende betekenissen hebben. Hier heeft het ongetwijfeld de betekenis van een nadrukkelijke bevestiging van het voorgaande: *Die God is onze Zaligheid. Sela*. David wil zeggen: 'Mijn ziel, herhaal dat nog eens: Die God ís onze Zaligheid.'

Hebt u wel eens met de belijdenis van David mogen instemmen en verkeert u nu in de strijd over de vraag of uw werk wel in waarheid is? Hoor des Heeren Woord. Hij komt vandaag tot u en zegt: 'Let er toch op. Het woordje 'sela' staat achter die belijdenis. Ik zal de waarheid daarvan bevestigen in uw leven.'

Schep moed, volk des Heeren. Niets wordt zo bestreden als de vergeving van onze zonden. De satan zal u het aandeel aan Christus blijven betwisten. U zult hier nog dikwijls struikelen en vallen. Maar de Heere zal het u ook in de dagelijkse bekering betonen: 'Ik zal niet feilen in Mijn trouw, noch Mijn verbond ooit schenden.' Sela! Straks zult u de oude mens der zonde voor altijd mogen afleggen. Hier maakt de zonde nog zo dikwijls scheiding tussen de Heere en ons hart. Hier zijn er slechts momenten van lofverheffing, maar de eeuwige dankdag komt. Dan zal God zijn alles in allen. (1 Kor.15:28)

Amen.

Slotzang: Psalm 48:6

Want deze God is onze God;
Hij is ons deel, ons zalig lot,
Door tijd noch eeuwigheid te scheiden;
Ter dood toe zal Hij ons geleiden.

Deze preek is eerder gepubliceerd in de prekenreeks 'Een zaaiër ging uit...' (deel 16)